

Takmer polovica žiakov odborných učilíšť predčasne ukončila štúdium pred získaním kvalifikácie vo zvolenom učebnom odbore

7.9.2026 - | Štátna školská inšpekcia

Vysoká absencia, predčasné ukončovanie štúdia a nedostatok odborných podporných služieb patria medzi najzávažnejšie zistenia Štátnej školskej inšpekcie v odborných učilištiach a praktických školách, a to najmä z hľadiska ich spoločenských dôsledkov.

Štátna školská inšpekcia (ŠŠI) realizovala v školskom roku 2025/2026 tematický inšpekčný výkon v **7 odborných učilištiach (OU)** a **12 praktických školách (PŠ)**. V odborných učilištiach sa v 47 triedach 1. až 3. ročníka vzdelávalo spolu 363 žiakov. Z celkového počtu žiakov v OU tvorili žiaci z marginalizovaných rómskych komunít 21,8 % a žiaci zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia 3,6 %. V praktických školách sa v 25 triedach vrátane tried so spojenými ročníkmi vzdelávalo spolu 145 žiakov. Z celkového počtu žiakov tvorili žiaci z marginalizovaných rómskych komunít 14,5 % a žiaci zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia 0,7 %.

Výchovno-vzdelávací proces v **odborných učilištiach** sa uskutočňoval v 7 skupinách učebných odborov a 16 učebných odboroch. Najpočetnejšie boli zastúpené odbory skupiny 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby (43,3 % všetkých žiakov), odbory skupiny 36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia (25,3 %) a odbory skupiny 29 Potravinárstvo (23,1 %) (Graf 1). **Praktické školy** realizovali vzdelávanie podľa vzdelávacieho programu PŠ, zameraného na rozvoj pracovných, sociálnych kompetencií a sebaobslužných zručností potrebných pre samostatný život.

Graf 1 Podiel žiakov, ktorí sa vzdelávali v jednotlivých skupinách učebných odborov

Dochádzku žiakov negatívne ovplyvňovala vysoká miera absencie na vyučovaní.

Žiaci odborných učilíšť vykazovali vysokú mieru absencie (Ø 177,4 hodiny na žiaka), pričom viac ako 60 % ospravedlnených a takmer 60 % neospravedlnených vymeškaných hodín pripadalo na odborný výcvik. Aj v praktických školách bola zaznamenaná vysoká ospravedlnená absencia (Ø 158,3 hodiny na žiaka), pričom viac ako polovica vymeškaných hodín sa týkala odborno-praktických predmetov. Hoci rozsah neospravedlnenej absencie bol v praktických školách nižší, významná časť z nej rovnako pripadala na praktické vzdelávanie (Tabuľka 1).

Tabuľka 1 Údaje o dochádzke žiakov OU a PŠ v školskom roku 2024/2025

Zistenia ŠŠI poukázali na vysokú mieru predčasného ukončovania štúdia.

Z počtu žiakov prijatých v školskom roku 2022/2023 nedokončila štúdium v školskom roku 2024/2025 takmer polovica žiakov odborných učilíšť a viac ako štvrtina žiakov praktických škôl.

Do **kontrolovaných odborných učilíšť** bolo v školskom roku 2022/2023 prijatých 208 žiakov. V školskom roku 2024/2025 úspešne ukončilo štúdium v 3. ročníku 102 žiakov, čo predstavuje 49 % z pôvodného počtu prijatých žiakov. Štúdium neukončilo 106 žiakov (51 %), z nich predčasne ukončilo štúdium 103 žiakov (49,5 %). **Najčastejším dôvodom predčasného ukončenia štúdia bolo**

zanechanie štúdia, ktoré tvorilo 69,9 % všetkých prípadov predčasného ukončenia. Ďalšími dôvodmi bol prestup do inej školy (7,8 %), tehotenstvo (2,9 %) a iné príčiny (19,4 %).

Do **kontrolovaných praktických škôl** bolo v školskom roku 2022/2023 prijatých 50 žiakov a situácia s predčasným ukončovaním štúdia bola priaznivejšia ako v OU. Štúdium v 3. ročníku úspešne ukončilo 36 žiakov, čo predstavuje 72 % z pôvodného počtu prijatých žiakov. Predčasne štúdium ukončilo 14 žiakov (28 %). Najčastejším dôvodom predčasného ukončenia štúdia bolo zanechanie štúdia, ktoré predstavovalo 92,9 % všetkých evidovaných dôvodov.

Najvyšší počet žiakov navštevoval v aktuálnom školskom roku 2025/2026 prvý ročník kontrolovaných OU a PŠ, pričom v ďalších ročníkoch bol zaznamenaný postupný pokles ich počtu. Najvýraznejší pokles bol zaznamenaný v OU medzi 1. a 2. ročníkom, kde sa počet žiakov znížil o viac ako pätinu (21,2 %) (*Graf 2*).

Graf 2 Počet žiakov v PŠ a OU podľa ročníkov v školskom roku 2025/2026

Riaditelia kontrolovaných subjektov pociťovali nedostatok odborných, pedagogických a iných zamestnancov.

V školách pôsobilo celkom 33 pedagogických asistentov. **Odborné činnosti** zabezpečovalo 18 odborných zamestnancov (4 školskí psychológovia, 3 školskí logopédi, 2 liečební pedagógovia a 9 sociálnych pedagógov). Na zabezpečovaní podporných činností sa podieľalo aj 10 ďalších zamestnancov (napr. školskí špeciálni pedagógovia a osobní asistenti). Mnohí z pedagogických aj odborných zamestnancov pracovali na čiastočný úväzok.

Riaditelia kontrolovaných subjektov pociťovali nedostatok odborných i pedagogických zamestnancov, najmä pedagogických asistentov, vrátane pedagogických asistentov ovládajúci rómsky jazyk, školských psychológov, sociálnych pedagógov, školských logopédov a liečebných pedagógov. Potrebu posilnenia odborných tímov zdôvodňovali rastúcim počtom žiakov s náročnejšími diagnózami.

Uvedené zistenia poukazujú na faktory, ktoré môžu negatívne ovplyvňovať úspešné ukončenie vzdelávania žiakov a v odborných učilištiach aj získanie kvalifikácie v príslušnom učebnom odbore. Významnú úlohu zohráva najmä vysoká miera absencie žiakov, predovšetkým v praktickom vyučovaní, ktorá oslabuje rozvoj ich odborných a pracovných kompetencií. K nepriaznivým zisteniam patrí aj vysoký podiel žiakov, ktorí štúdium predčasne ukončili, prevažne jeho zanechaním. Situáciu zároveň komplikuje nedostatočné personálne zabezpečenie odborných podporných služieb, ktoré obmedzuje možnosti včasnej identifikácie a systematickej podpory žiakov ohrozených školským neúspechom. Vzájomné pôsobenie týchto faktorov zvyšuje riziko, že časť mladých ľudí opustí vzdelávanie bez úspešného ukončenia štúdia a bez dostatočných predpokladov na ďalšie vzdelávanie či pracovné uplatnenie, a zároveň môže znižovať efektívnosť investícií do vzdelávania.

Viac informácií v správe: Stav výchovno-vzdelávacieho procesu a podmienok vzdelávania v odbornom učilišti a praktickej škole v školskom roku 2025/2026.

<https://www.ssi.sk/2026/09/07/takmer-polovica-ziakov-odbornych-ucilist-predcasne-ukoncila-studium-pred-ziskanim-kvalifikacie-vo-zvolenom-ucebnom-odbore>